

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№5

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 832 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 1-mayda ruxsat etildi.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoira Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixo'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhmatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

- Salimov Okil Umrzokovich**, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjavevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukxonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhmatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Khusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Rakhimovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridakhon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

“Zavur kollektor suvlarining kimyoviy tarkibi tahlili va ularni tozalash zarurati (Qoraqalpog‘iston Respublikasi misolida)”.....	20
Kungiratbay Sharipov, Ma‘ruf Nurmanov	
Forming demand and stimulating sales in Uzbekistan.....	26
Musayeva Shoirazimovna	
Членство в ВТО как драйвер развития: взгляд Узбекистана через призму опыта Вьетнама и Казахстана.....	30
Ж.Я.Нуриллаев	
Mamlakatimizda tizimli ahamiyatga molik banklarni aniqlash tartibi va ularning bank tizimi moliyaviy barqarorligiga ta’siri tahlili.....	37
Xolmamatov Farhodjon Kubaevich	
O‘zbekiston respublikasida aholi bandligini ta’minlashdagi dolzarb masalalar.....	44
Ibragimov Elmurod Gulboynor o‘g‘li	
O‘zbekiston respublikasida elektr energiyasi ta’minoti hajmini yalpi ichki mahsulot hajmiga ta’sirini ekonometrik tahlil qilish.....	48
Fayziyev Rabim Alikulovich	
Raqamli iqtisodiyot sharoitida tijorat banklarining xizmat turlarini takomillashtirish amaliyoti.....	60
Umurzoqova Adiba Ochilovna	
Qishloq xo‘jaligi kooperativi boshqaruv tizimida buxgalteriya hisobini tashkil qilishning o‘ziga xos xususiyatlari.....	67
Abduraxmanov Ramazon Abdullayevich	
O‘zbekistonda qishloq xo‘jaligi mahsulotlari umumiy hajmini prognozlashda ekonometrik modellar (yillik).....	72
Qodirov Farxod Amirovich, Bo‘ribaeva Qundiz Muratbaevna	
Oziq-ovqat mahsulotlari xavfsizligi tizimini takomillashtirishning nazariy va amaliy jihatlari.....	77
Mahamatova Maftuna	
Xufiyona va yashirin iqtisodiyotning amaliy tahlili o‘zbekiston miqyosida.....	83
Koshanov Abdimurat Azat uli	
Soliq tizimini barqarorligini belgilovchi omillar tahlili.....	87
Nurillayev Jasurbek Davronbekovich	
Mahalliy budjetlar daromad manbalarini mustahkamlash omillari.....	92
Soatova Nodira Boboxanovna	
Bank infratuzilmasining raqamli transformatsiyasi va resurslar bazasi shakllanishi: nazariy asoslar va texnologik yondashuvlar.....	97
Raxmatov Azizjon Jaloliddinovich, Jumayev Muzaffar Mahmud o‘g‘li	
Ichki auditning transformatsion potentsiali: tahliliy amallarni takomillashtirish orqali samaradorlikni oshirish.....	102
Misirov Akbarali Pardaboyevich, Ismoilov Asadbek Abdusamat o‘g‘li	
Xorijiy mamlakatlarda yashil moliyalashtirishni rivojlantirish yo‘llari.....	110
Qorriyeva Shahnoza Safarbayevna	
Yashil moliya – iqtisodiy rivojlanish mexanizmi sifatida.....	117
Nodir Xidirov G‘iyosaliyevich	
Xo‘jalik yurituvchi subyektlarning likvidiligi va moliyaviy barqarorligini ta’minlashning xorij tajribasi va uning amaliy ahamiyati.....	122
Bauyetdinov M.J.	
Теоретические подходы к определениям агрессий социально - экономической и политической стабильности государства как фактор повышения рекреационных потребностей.....	128
Алимова Райхона Баходировна	
Innovatsion ta’lim texnologiyalari asosida talabalarning metodik tayyorgarligini shakllantirish.....	139
Komilov Umidjon Normurod o‘g‘li, Tulyaganova Gulnoza Olimjon qizi	

Kichik biznes subyektlarini moliyalashtirish manbalari	143
Nematulloev Suxrob Sobirovich	
Bir qatlamli elastik asosda joylashgan to'sinning seysmik kuchlar ta'siridagi tebranishining V.Z. Vlasov usuli asosida analitik tadqiqi	148
Kamola Xaydarova	
"Sibir daryolarining burilishi" loyihasining tarixiy va retrospektiv tahlili	153
Mahmudov Nosir Mahmudovich	
Sarguzasht turizmini rivojlanishi va sarguzasht turlarda turistlarning xavfsizligini ta'minlashda instruktor-gidlarning roli	159
Tilovmurodov Dostonbek Furqat o'g'li	
Scientific-theoretical foundations of the use of ict in ensuring management efficiency and security in enterprises	165
Khalilov Bekzod Akhmatovich	
Tijorat banklarida kredit riskini boshqarish mexanizmlarini takomillashtirish yo'nalishlari.....	171
Mirtursunova Dinara Anvarovna	
O'zbekiston respublikasi tijorat banklarida masofaviy bank xizmatlarini joriy etishni takomillashtirish yo'llari.....	175
Tangriyev Izzat Raxmatullayevich	
Qashqadaryo viloyatida eko va etno turizmni rivojlantirishning istiqbollari va iqtisodiy samaradorligi.....	181
Erkayeva Barno, Xushvaqto'v Ramziddin	
O'zbekiston bank tizimida raqamli valyutalar va yashil investitsiyalar integratsiyasini takomillashtirish	186
Nodirov Azizxon Asrorovich	
Global energiya noaniqligining o'zgaruvchanligi ekonomertik modellari	192
Bexzod Qo'ziboev	
Экоцифра: цифровизация МСП для зеленого устойчивого роста	197
С.С. Убаева	
Qishloq xo'jaligini barqaror rivojlantirish va ekologik toza hududni yo'lga qo'yishning ahamiyati	201
Ergashov Ulug'bek Zoxidjonovich	
Statistika fanining shakllanish bosqichlari va rivojlanish tendensiyalari.....	206
Nabixodjaev Abbas Abdupattahovich, Umarova Mukaddas Abbasovna	
Hududlarning atmosferaga chiqaradigan zararli chiqindilar miqdorini sanoat mahsulotiga nisbati bo'yicha tahlili	210
Baqoyev Husan Nuriddinovich	
Qayta tiklanadigan vodorod narxlari strategiyasini o'rganish: xarajat noaniqliklarini bartaraf etish	216
Nuraliyeva Komila Sanakulovna	
Qishloq xo'jaligini "yashil" iqtisodiyot asosida rivojlantirishga o'tishning zarurligi va mohiyati	221
Yoldoshev Mutalib Ibrohimovich	
Mamlakat iqtisodiyotini rivojlantirishda "yashil investitsiyalar" dan foydalanishning xorij tajribalari	225
Ruzibayeva Nargiza Xakimovna, Rustamova Nasiba Arslanovna	
Ijtimoiy iqtisodiy ehtiyojlar va ularning iqtisodiy rivojlanishdagi o'rni.....	230
Raxmonova Feruza Musaqulovna	
Oliy ta'lim xizmatlarini ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotda tutgan o'rni.....	234
Mirzaxajeva Shaxzoda Shuxratovna	
Tijorat banklari muammoli kreditlarining likvidlilikka ta'siri.....	240
Karshiyev Adham Anvarovich	
Kichik firmalarning raqobatbardoshligini oshirishning nazariy metodologik jihatlari.....	245
Ruzmetov Davron Ibrogimovich, Aliyev Maqsudbek Erkinovich	
Xo'jalik yurituvchi subyektlarning moliyaviy resurslaridan samarali foydalanish imkoniyatlari.....	251
Talapova Nargiza Baxriddinovna	

“Deviant xulq-atvorli o‘smirlarning ijtimoiy moslashuvining psixologik xususiyatlari”	255
Saidbekova Feruza Anvarbek qizi	
Aholi daromadlarini diversifikatsiya qilishda davlat siyosatining roli va imkoniyatlari	258
Nutfullayev Shohrux Mexli o‘g‘li, Qurbanov Ulug‘bek Erkinovich	
Анализ показателей развития зелёной химии по всему миру и в узбекистане за последние десять лет	262
Фозилова Фирангиза Комиловна	
Tijorat banklarining o‘zbekiston respublikasi iqtisodiyotiga ta’siri	270
Masharipov Rasulbek Jo‘rabekovich	
Biznes birlashuvda buxgalteriya hisobi va auditni takomillashtirish yo‘nalishlari	273
Hamroyeva Zuhra Amiral qizi, Xayitboyeva Laylo Oybekovna, Mirzarayimov Sardorbek Ravshanovich	
O‘zbekiston respublikasida pul-kredit siyosatining maqsadi	277
Adilov Zuxriddin Marip o‘g‘li	
Qishloq xo‘jaligi mahsulotlarining ishlab chiqarish va bozorlararo aloqalarining statistik o‘zgarish tendensiyalari	281
Zakirova Umida Maxamadaminovna	
Iqtisodiy bilimlarni shakllanishi va rivojlanishi	286
Po‘latov Abdulloh Xolxo‘jayevich	
Теоретические основы эффективного управления финансовыми ресурсами предприятий с государственной долей (на примере узбекистана)	291
Ахмедов Дилшод Турсункулович	
Robototexnika asoslari va maktab ta‘limida qo‘llanilishi	298
Tuxliyev Muslimbek Sherzod o‘g‘li	
Sun‘iy intellektlar yordamida o‘quvchilarni hayotiy faoliyat ko‘nikmasini shakllantirishi	303
Mirxasilova Zulfiya Kochkarovna, Abdurahmanova Ozoda Djo‘rayevna, Kurbanov Azimjon Jo‘raboy o‘g‘li	
Levi tengsizligi uchun A.N. Kolmogorov teoremlari	316
Saypiddinov Shukurullo Sadrdinovich, Baxramov Rustamjon Qambarali o‘g‘li	
Rivojlanayotgan mamlakatlar bank tizimida raqamli moliyaviy texnologiyalarni joriy etish afzalliklari	320
Xodjimamedov Akmal Ashurovich, Umedov Abdullo Umedovich	
O‘zbekiston respublikasining mdh mamlakatlari bilan tashqi savdo faoliyati tahlili: o‘zgarish tendensiyalari va istiqbollari	326
Ilyosov Asrorjon Axrorjon o‘g‘li, Abdullaev Alisher Maxmudovich, Tuxtasinova Muxayyo Mirzasultonovna	
Elektron tijoratni rivojlantirishning xorij tajribasi	330
Madieva Zuxra Iskandarbekovna	
Inson resurslarini o‘rganishning asosiy yondashuvlari: mohiyat-ta’rifiy tahlil	336
Bakirov Qobiljon Mamatyusupovich	
Bandlikni ta’minlashda davlat tomonidan institutsional muhit yaratishning roli	340
Dilorom Tojiboyeva, Umida Ravshanovna Anvarova	
Mamlakatimizda islom moliyasini rivojlantirish maqsad va choralari	346
Xoliyorov Xomid Boynazarovich	
Разработка экспертной системы для оценки финансового состояния предприятия	352
Tajibayeva Kizlargul Ajiniyazovna	
Farg‘ona vodiysi viloyatlarida kichik biznes ko‘rsatkichlarining o‘zgarishi: panel regressiya tahlili	362
Tojiyeva Muhabbatxon Mansurjon qizi	
O‘zbekiston Respublikasida makroiqtisodiy ko‘rsatkichlarni hisoblashdagi asosiy muammolar va ularning yechimlari	368
Farmonov Ilhomjon Iqboljon o‘g‘li	
Xorijiy tajriba asosida korxonalar innovatsion faolligini boshqarishni takomillashtirish	374
Hakimova Nozimaxon Sobirjon qizi	
Mahalliy davlat hokimiyati organlarida milliy kadrlar zaxirasini shakllantirish	380
G‘aniev Elyor Sobirjonovich	
O‘zbekistonda sirkulyar iqtisodiyotga o‘tishning ahamiyati	386
Mirzayev Muzaffar Maxmudovich	

The role of international investments in greening and ecological rehabilitation of the aral sea region	392
Ospanova Feruza Bazarbaevna	
“Зеленое направление” совершенствования бухгалтерского учета	397
Ибрагимов Гайратжон Артикович	
Xarajatlarni kelib chiqish joylari va javobgarlik markazlari bo'yicha hisobga olishni takomillashtirish	403
Xamidova S.Ya.	
Mintaqalarni iqtisodiy rivojlantirishning metodologik asoslari va ularni takomillashtirish.....	409
Toshaliyeva Saodat Toxirovna	
O'zbekistonda kichik turar joy biznesini rivojlantirishda xorijiy tajribalar	414
Yo'ldashev Bekzodjon Sherzodjon o'g'li	
Tijorat banklarida davlat maqsadli dasturlarini moliyalashtirish yuzasidan ilmiy-nazariy qarashlar.....	419
Shodiyev Shuhrat Sunnat o'g'li	
Qandolat mahsulotlari bozorida marketing strategiyalaridan foydalanishning xorijiy mamlakatlar tajribasi.....	426
Azlarova Munira Muxammad-Amin qizi	
Risk management in commercial banks, methodological approaches and practical implementation	433
Baymuratova Zina Aqilbekovna, Jarilkapova Naubaxar Paraxat qizi	
The impact of competition on economic growth: evidence from uzbekistan's automotive industry.....	439
Saydaliyeva Dilrabo Baxriddin qizi	
Raqamli texnologiyalarning oliy talim xizmatlarini rivojlantirishdagi o'rni.....	444
Mirzaxadjayeva Shahzoda Shuxratovna	
Развитие производства сельскохозяйственной продукции путем развития цифровых технологий.....	450
Юсупов Мухиддин Соатович	
Tijorat banklarida loyihaviy moliyalashtirish risklarini boshqarish amaliyotini takomillashtirish	457
Berdiyev Akram O'ktamovich	
Iqtisodiy tarmoqlarni soliqqa tortish orqali investitsiya loyihalarini rivojlantirish.....	463
Sharipov Eldor Salohiddin o'g'li	
Iqtisodiyotda investitsiya va kredit salohiyatini bank faoliyatiga ta'siri.....	468
Ergashova Nilufar Sobirovna	
Qurilish materiallari sanoati korxonalarining raqobatbardoshlik salohiyatini boshqarishni takomillashtirish	473
Tashmukhamedova Karima Samatovna	
Ziyorat turizmini rivojlantirishning asosiy yo'nalishlari va istiqbollari.....	479
Kurbanova Mohinur Xabib qizi	
Xalqaro sayohat lug'ati va uning shakllanishi.....	487
Abduaxadova Zilola Djamoliddinovna	
Moliyaviy hisobotning xalqaro standartlari va uni o'zbekiston respublikasi hisob tizimini rivojlantirishdagi o'rni va ahamiyati.....	492
Quvvatov G'olibjon Baxtiyor o'g'li	
Kooperatsiyalarning tutgan o'rni va ahamiyati.....	501
Mirzayev Musurmon Umidullayevich, Ziyadullayev Ilhom Narkobilovich	
Использование методов математического моделирования при внедрении коммерческих автоматических систем	505
Курбанова Рахима, Ахмедов Мехрожжон	
Tijorat banklari kapitalidagi davlat ulushini kamaytirish yo'llari.....	511
Vasiyev Alisher Samiyevich	
Механизмы трансформации неформального сектора в официальную экономику на основе финансовых инструментов.....	515
Кошанов Абдимурат Азат ули, Муртазаев Шахрух Коньскайлиевич	

The impact of tourism on the economy of Uzbekistan	519
Xaydarova Marjona, Muxamedboyeva Muxlisa, Umarov Kamron, Usmanova Aziza	
Mintaqada gastroturizm rivojlanishining iqtisodiy asoslari va zamonaviy tendensiyalari	525
Masharipova Manzura Alimbayevna	
Tikuv-trikotaj korxonalari brend jozibadorligini oshirishning ilmiy-nazariy jihatlarini	535
O'rinov Akmaljon Axmadjonovich	
Bank tizimida hisobotlarni avtomatlashtirish texnologiyalari	542
Sodiqov Sanjar Saydullo o'g'li	
Engineering programs in Uzbekistan on the verge of fifth industrial revolution	547
Khasan Khankeldiyev	
Aksiyadorlik jamiyatlarining boshqaruvini yaxshilashda korporativ madaniyatning ahamiyati	551
Akramova Nazokat Israilovna	
Tadbirkorlik faoliyatining iqtisodiy taraqqiyotdagi o'rni	562
Amonov Mehridin Oromiddinovich	
O'zbekiston sanoat tarmoqlarida kooperatsiya asosida tayyor mahsulotlar ishlab chiqarishni mahalliyashtirish tizimini takomillashtirish yo'llari	572
Xalilova Sevaraxon Alijon qizi	
Moliyaviy barqarorlikning asosiy ko'rsatkichlari va ularning tahlili	578
Urmanbekova Iroda Farxodovna	
Tijorat banklarining mamlakat iqtisodiyotida tutgan o'rnini tahlil qilish	583
Kilicheva F.B., Mengnorov A.A., Bozorova O.R.	
Bog'dorchilik tarmog'ida klasterlarni joriy qilishda yevropa tajribasini qo'llash imkoniyatlari	591
Ergashov Ulug'bek Zoxidjonovich	
To'qimachilik klasterlarini boshqarishda xorijiy mamlakatlar tajribasi	598
Mansurov Saidxo'ja Kamalovich	
Barriers to tourism infrastructure development in uzbekistan: a critical analysis	605
Sarvinov Shodmonova	
Xalqaro bozorda qishloq xo'jaligi mahsulotlari raqobatbardoshligini oshirish	609
Mengnorov Almardon Abdirahmonovich	
O'zbekiston respublikasida infratuzilma loyihalarini amalga oshirishdagi risklarni boshqarish	620
Yusupova Zilola Ismoiljon qizi	
Korxonaning iqtisodiy barqarorligiga erishishning zamonaviy tendensiyalari	626
Iminova Nargizaxon Akramovna	
Qishloq joylari maishiy xizmat ko'rsatish sohasida axborot resurslaridan samarali foydalanish	631
Xamdorov Eldor Toshmurovich	
Meva-sabzavotlar eksportida transport koridorlari va vositalarini tanlash xususiyatlari	636
Yusupov Muxiddin Soatovich	
Рынок рабочей силы в узбекистане и ее воспроизводство	644
Шакиров Амаль Улугбекович, Камилова Наргиза Абдукахаровна	
Деньги и их функции в экономике	650
Мурадиллаев Мансур Мехроживич, Камилова Наргиза Абдукахаровна	
Развитие сельского хозяйства в узбекистане	654
Махмудов Алишер Мухтарович, Камилова Наргиза Абдукахаровна	
Инвестиции и инновации в химической промышленности узбекистана: современные тенденции и перспективы	658
Хусаинов Равшан Рахимович, Султанходжаев Аманулла Асадуллаевич	
Tijorat banklari aktivlarini boshqarishni takomillashtirish	666
Mardonova Shoxsanam Baxodirovna	
Definition of agritourism as a multifunctional development in rural areas	672
Aktamov Olimjon Abdugani ugli	
Kameral soliq tekshiruvda smart texnologiyalarini ma'lumotlarini soliq organlarining ma'lumotlar bazasida shakllanishi	680
Qurbonov Muxiddin Abdullaevich	
Проблемы регулирования государственно-частного партнерства и рекомендации по их решению (на примере безработицы в республике узбекистан)	687
С.Э. Холмуратов	

Автоматизация аудиторских процедур с использованием искусственного интеллекта.....	692
Ходжарахманова Назира Бахтияр кизи	
Past karbonli iqtisodiyotga o'tish zaruriyati va uning omillari.....	701
Valiyev Axliddin Aropitdinovich	
Yengil sanoatda zamonaviy tikuv mashina-kichik robotlarning mexanizmlarini mukammallashtirish	705
Sirojova Muxabbat Sodiq qizi, Kurbanov Fazliddin Aminovich	
Jismoniy shaxslar daromadlarini soliqqa tortish tizimining institutsional va iqtisodiy asoslari	710
Kuzieva Nargiza Ramazanovna, Bobomuratova Manzura Panji qizi	
Foyda solig'i bo'yicha bo'nak to'lovlarni to'lash tartibi.....	717
Yangieva N.S.	
Kichik biznes va tadbirkorlik subyektlarini soliqlar vositasi qo'llab-quvvatlashning amaldagi holati	722
Turanboyev Boburjon Qodirjon o'g'li	
Motivation, goal-setting, and organizational performance: a case study from uzbekistan's chemical industry	726
Mamataliev Anvar Ergashevich, Bobur Urinov	
Применение искусственного интеллекта при организации налогового администрирования узбекистана	733
Н.А. Артиков	
Ayollar tadbirkorligini rivojlantirish zaruriyatini keltirib chiqaruvchi omillar.....	737
Sharofiddinova Gulnoza Iloxmonovna	
Raqamli texnologiyalarning tijorat banklari samaradorligiga ta'siri	745
Maksudov Avazbek Ulug'bek o'g'li	
Suv tanqisligi sharoitida yashil iqtisodiyotni rivojlantirish asoslari	750
Qosimov Maxamatjon Sulaymanovich	
Rivojlanayotgan iqtisodiyotda raqamli va raqamli bo'lmagan korxonalar tahlili	761
Raxmonov Nodirjon Raxmonjon o'g'li	
Aholining o'rtacha umr ko'rish yoshini o'zgarishi sharoitida keksalarning ijtimoiy ta'minotiga xavflarning ortishi.....	767
Toyirov Shohboz Ziyodullo o'g'li	
Oliy ta'lim tizimida moliyaviy nazorat samaradorligini ta'minlash ichki nazorat xizmatlari	773
Xaydarov Baxrom Xolmuradovich	
Moliya bozorida xususiy banklar faolligini ta'minlash istiqbollari	777
Abduqahhorov Asilbek Ahror o'g'li	
Budjet daromadlari ijrosini ta'minlashda soliqlar hisobi va tahlilining ahamiyati.....	782
Abdullaev Abror Bozarboevich	
Tayyor mahsulotlar hisobi bo'yicha xorij tajribasi va ulardan respublikamizda foydalanish imkoniyatlari.....	787
Xotamov Alisher Xotamjon o'g'li, Sayfullayev Mexroj Sayfullayevich	
Sanoat korxonalarida asosiy vositalar qadrsizlanishi va eskirishini hisobga olishni optimallashtirish.....	793
Kurbonova Shaxrinaz Avazxonovna	
Korxonalarda ishlab chiqarish xarajatlarini auditorlik tekshiruvidan o'tkazish	799
Tulovov Erkinjon To'liqin o'g'li, Shanasirova Nodira Abdullayevna	
Aholi daromadini oshirish yo'llari.....	803
Shadmanov Baxodir Sherkulovich	
Tourism and regional identity in Uzbekistan: balancing heritage and development	808
Raximova Nilufar Aminovna, Abdukholikova Farida Erkinjon qizi	
O'zbekiston sanoat korxonalarining fond bozorida ishtiroki tahlil va muammolari.....	815
Igitov Jurabek Kuzibekovich	
O'zbekistonda davlat-xususiy sheriklik loyihalarini moliyalashtirish va amalga oshirish tahlili	823
Karabaev Sanjar Abdusamatovich	

O'ZBEKISTONDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK LOYIHALARINI MOLIYALASHTIRISH VA AMALGA OSHIRISH TAHLILI

Karabaev Sanjar Abdusamatovich

Toshkent Kimyo xalqaro universiteti mustaqil izlanuvchisi

Annotatsiya: Ushbu maqolada O'zbekistonda davlat-xususiy sheriklik loyihalarini moliyalashtirish va amalga oshirish tahlili yoritilgan. O'zbekistonda 2018-2022 yillarda davlat-xususiy sheriklik asosida amalga oshirilgan loyihalarning umumiy tahlili maqolada keltirilgan. Jumladan, 2022 yilda davlat-xususiy sheriklik asosida amalga oshirilgan loyihalarning sohalari kesimida tahlil qilinib, energetika, suv xo'jaligi va sog'liqni saqlash sohalari davlat-xususiy sheriklik mexanizmi asosida moliyalashtiriladigan investisiya loyihalari bo'yicha tahlillar o'rin olgan. Tahlil natijalari asosida ilmiy-nazariy xulosalar shakllantirilgan.

Kalit so'zlar: davlat-xususiy loyihalar, infratuzilma, xususiy sektor, boshqaruv resurslari, kooperasiya, sog'liqni saqlash, energetika, uy-joy kommunal xo'jaligi, moliyaviy resurslar, investisiya, tender.

Abstract: This article provides an analysis of the financing and implementation of public-private partnership projects in Uzbekistan. The article provides a general analysis of projects implemented in Uzbekistan in 2018-2022 on the basis of public-private partnership. In particular, the projects implemented in 2022 on the basis of public-private partnership are analyzed by sector, and investment projects financed through the public-private partnership mechanism in the energy, water management and healthcare sectors are analyzed. Scientific and theoretical conclusions are drawn based on the results of the analysis.

Key words: public-private projects, infrastructure, private sector, management resources, cooperation, healthcare, energy, housing and communal services, financial resources, investment, tender.

Аннотация: В статье дается анализ финансирования и реализации проектов государственно-частного партнерства в Узбекистане. В статье представлен общий анализ проектов, реализованных в Узбекистане посредством государственно-частного партнерства в 2018-2022 годах. В частности, проведен анализ проектов, реализуемых на основе государственно-частного партнерства в 2022 году, по секторам, а также включен анализ инвестиционных проектов, финансируемых на основе механизма государственно-частного партнерства в сферах энергетики, водного хозяйства и здравоохранения. По результатам анализа сформированы научно-теоретические выводы.

Ключевые слова: государственно-частные проекты, инфраструктура, частный сектор, ресурсы управления, кооперация, здравоохранение, энергетика, жилищно-коммунальное хозяйство, финансовые ресурсы, инвестиции, тендер.

KIRISH

Har bir davlat ijtimoiy va boshqa sohalarni rivojlantirishda loyihalarni moliyalashtirishning turli usullari va mexanizmlaridan keng foydalanadi. Shu jumladan, O'zbekistonda ham 2016 yildan keyin davlat-xususiy loyihalarni amalga oshirish va loyihalarni moliyalashtirishning ushbu usulidan foydalanish boshlandi. 2017-2019 yillarda mazkur mexanizmni amaliyotga kengroq tatbiq etishda muhim davr bo'ldi.

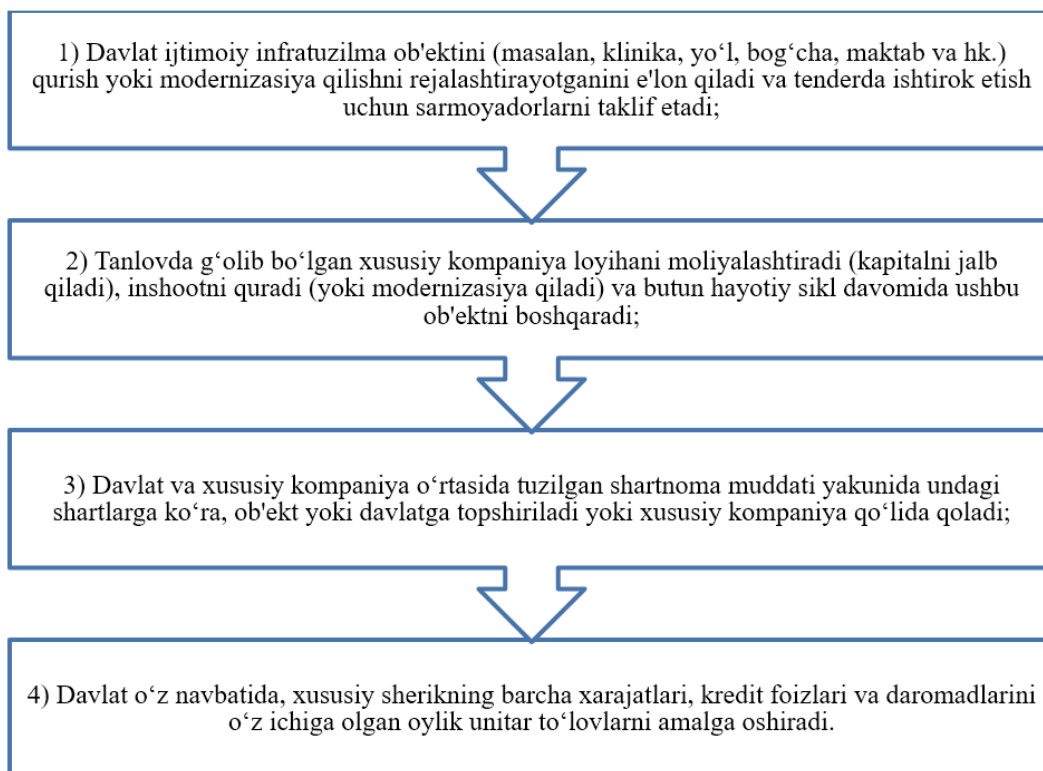
O'zbekiston hukumati ijtimoiy muhim infratuzilma loyihalarini amalga oshirishga xususiy sektorni jalb qilish bo'yicha faol harakat qilib kelmoqda. Hokimiyat va biznes o'zaro manfaatli hamkorligining zamonaviy shakllarini ishlab chiqish va joriy etish davlat boshqaruvida 2017 yilda boshlangan islohotlarning bir qismidir. Ushbu vaqt davomida hukumat maktabgacha ta'lim, sog'liqni saqlash va kommunal xo'jalik kabi sohalarda davlat-xususiy sherikchiligini rivojlantirish bo'yicha qator chora-tadbirlarni ishlab chiqdi. Yaqinda davlat bilan xususiy sheriklik o'rtasidagi o'zaro munosabatlarni tartibga soluvchi asosiy hujjat qabul qilindi. 10 may kuni mamlakat prezidenti "Davlat-xususiy sheriklik to'g'risida"gi qonunga imzo chekdi.

Shundan kelib chiqib, mamlakatimizda davlat-xususiy sheriklik asosidagi loyihalarni amalga oshirish, xususan, sog'liqni saqlash sohasida samarali va bozor munosabatlariga mos moliyalashtirish mexanizmlarini shakllantirishga alohida e'tibor qaratilmoqda. Jumladan, sog'liqni saqlash sohasidagi DXSh loyihalarini suveren xalqaro obligatsiyalar foiz stavkalari asosida ulushli moliyalashtirish amaliyoti joriy qilingan bo'lsa, xorijiy

sarmoyalarni jalb etishda 80 foizlik ishtirok talabining qo'llanilishi sohaning investitsiyaviy jozibadorligini yanada oshirmoqda.

Davlat va xususiy sektor o'rtasida manfaatli hamkorlikning (davlat-xususiy sheriklik) eng oddiy ko'rinishdagi mexanizmi quyidagicha ifodalaniladi (1-rasm):

1- rasm. Davlat va xususiy sektor o'rtasida manfaatli hamkorlikning (davlat-xususiy sheriklik) eng oddiy ko'rinishdagi mexanizmi¹.

Yuqoridagi mexanizmga ko'ra, davlat-xususiy sheriklik asosidagi loyhasini amalga oshirishda, birinchi navbatda, davlat va xususiy sektorning infratuzilma tarmoqlari tashkil etish, mavjudlarini rivojlantirish va ijtimoiy ahamiyatli bo'lgan muhim xizmatlarni amalga oshirishda moliyaviy, texnologik hamda boshqaruv resurslarining o'zaro manfaatli birlashuvi yuzaga keladi. Bunday ko'rinishdagi ikki tomonlama o'zaro manfaatli munosabatlarni davlat va xususiy kompaniyalar kooperatsiyasi, deyish o'rinli. Ayni vaqtda, davlat-xususiy sheriklik haqida tuziladigan shartnomalarda tomonlar o'rtasida loyiha bo'yicha risklarning bo'linishi aniq ko'rsatiladi. Bu muhim shartdir.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

DXSh loyihalari orqali xo'jalik yurituvchi sub'ektlarni qo'llab-quvvatlash, DXSh mexanizmi orqali investitsiya loyihalarini boshqarish tizimini takomillashtirish, ushbu loyihalarni davlatning xizmat ko'rsatish sohasiga ham tatbiq etish imkoniyatlarini o'z ilmiy tadqiqotlarida o'rgangan olimlardan V.G.Varnavskiyning[1] fikricha, "Davlat-xususiy sheriklik loyihalari davlat uchun strategik ahamiyatga yaqin, ammo undan keyingi darajadagi loyihalarga investitsiyalarni jalb etish uchun mexanizm hisoblanadi. Ushbu mexanizmga davlat asosiy ijtimoiy foyda evaziga va kelgusidagi yirik xarajatni oldini olish va uning bir qismini xususiy sektorga uning manfaatlari evaziga yuklashga qaratilgan samarali loyihaviy boshqaruv tizim hisoblanadi".

Richard Hemming[2] DXSh munosabatlari davlat uchun ham, xususiy sektor uchun ham jozibali ekanligi va bunda davlat infratuzilmani qarz olmasdan moliyalashtira olishi, xususiy sheriklikning boshqaruv imkoniyatlari loyihalarda xarajatlarning tejalishiga olib kelishini ta'kidlaydi.

Bu borada, turli boshqaruv mexanizmlari ham taklif etilgan. Jumladan, davlat va xususiy sheriklik amaliyotida moliyaviy munosabatlarni takomillashtirish borasida tadqiqotlar olib borgan N.Shavkatov tomonidan O'zbekistonda maxsus loyiha kompaniyasi (SPV) tuzish orqali davlat-xususiy sherikligi ishlash va boshqarish mexanizmi taklif etilgan (2-rasm):

1 Muallif ishlanmasi

2- rasm. O'zbekistonda maxsus loyiha kompaniyasi (SPV) tuzish orqali davlat-xususiy sherikligi ishlash va boshqarish mexanizmi [3].

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu tadqiqot ishlarini amalga oshirishda ilmiy tadqiqot metodologiyasida keng qo'llaniladigan usullardan foydalanildi. Ilmiy tahlil jarayonida ana shu ilmiy tadqiqot usullaridan, xususan, kuzatish, umumlashtirish, guruhlash, taqqoslash, tahlil qilishda esa sintez va tahlil usullaridan keng foydalanildi.

TAHLIL VA NATIJALAR

O'zbekistonda yillar kesimida davlat-xususiy sheriklik asosida amalga oshirilgan loyihalarning umumiy hajmi quyidagicha (1-jadval):

1-jadval. O'zbekistonda 2018-2022 yillarda davlat-xususiy sheriklik asosida amalga oshirilgan loyihalarning umumiy tahlili².

Yillar	Loyihalar soni	DXSh hajmi, mlrd. so'm	YalMga nisbatan ulushi, %	Asosiy kapitalga in-vestitsiyalarga nisba-tan ulushi, %
2018	38	129,341	0,03	0,10
2019	49	149,652	0,03	0,08
2020	51	240,011	0,04	0,11
2021	157	3 293,71	0,45	1,37
2022	178	18 039,38	2,03	6,78
Jami	473	21 852,09	-	-

O'zbekistonda 2018-2022 yillarda davlat-xususiy sheriklik asosida amalga oshirilgan loyihalarning umumiy tahlili shuni ko'rsatadiki,

2018 yilda 38 ta davlat-xususiy sheriklik asosida loyihalar amalga oshirilgan bo'lsa, 2021 yilda ularning soni 157 taga, 2022 yilda esa

178 taga etgan. Bu boradagi o'sish ko'rsatkichi, 2021 va 2022 yillarda

2018 yilga nisbatan 4 barobardan ortiqqa o'sgan. Albatta, koronavirus pandemiyasiga keyingi davrda davlat-xususiy sherik asosida loyihalarni moliyalashtirish hajmida ham o'sish ko'rsatkichlari ijobiy holatni qayd etganligini ko'rish mumkin. Jumladan, 2021 yilda barcha moliyalashtirish manbalari hisobidan amalga oshirilgan loyihalar uchun 3 293,71 mlrd. so'm miqdoridagi moliyaviy resurslar jalb qilingan bo'lsa, ushbu loyihalarning umumiy qiymati mamlakat YalMga nisbatan 0,45 foizni, asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar hajmiga nisbatan esa 1,37 foizni tashkil etgan. Shuningdek, 2022 yilda davlat-xususiy sheriklik asosida amalga

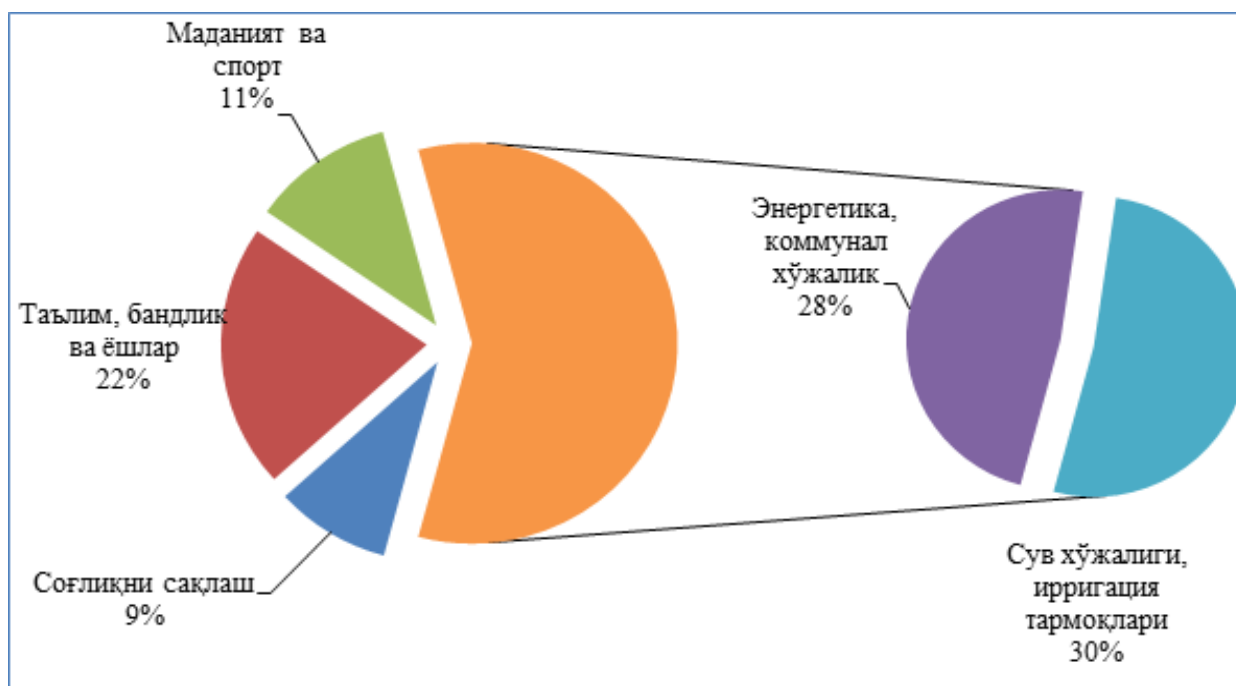
² Muallif ishlanmasi. Manba: Ўзбекистон Республикаси Миллий Статистика қўмитаси, Давлат-хусусий шерикликни ривожлантириш агентлиги маълумотлари.

o'shirilgan loyihalarning umumiy hajmi 18 039,38 mlrd. so'mni tashkil qilgan bo'lsa, ushbu ko'rsatkich mamlakat YalMga nisbatan 2,03 foizni, asosiy kapitalga kiritilgan investitsiyalar hajmiga nisbatan esa 6,78 foizni tashkil etgan. Mazkur loyihalarning umumiy hajmi 2022 yilda pandemiyadan keyingi davrlarda, 2020 yilga nisbatan 17799,3 mlrd. so'mga, 2021 yilga nisbatan 14 745,6 mlrd. so'mga ortgan. O'tgan tahliliy davrda (2018-2022 yillar) umumiy qiymati 21 852,09 mlrd. so'm bo'lgan jami 400 dan ortiq davlat-xususiy sheriklik loyihalari amalga oshirilgan. Mazkur davr oralig'ida, davlat-xususiy sheriklik loyihalarini amalga oshirishdagi faollik

2021 va 2022 yillarda kuzatilgan. Ya'ni, 2021-2022 yillarda amalga oshirilgan davlat-xususiy sheriklik loyihalarining umumiy hajmi

2018-2020 yillarda amalga oshirilgan loyihalar hajmiga nisbatan

4 marta ortiq. Albatta, bunga asosiy sabablardan biri, davlat-xususiy sheriklik asosida loyihalarni moliyalashtirish va amalga oshirishda yaratilgan huquqiy asoslar va orttirilgan tajriba hisoblanadi (3-rasm).

3- rasm. 2022 yilda davlat-xususiy sheriklik asosida amalga oshirilgan loyihalarning sohalar kesimida tahlili³.

2022 yilda davlat-xususiy sheriklik asosida amalga oshirilgan loyihalarning sohalar kesimida tahlili shuni ko'rsatadiki, yirik sohalar – suv xo'jaligi va irrigasiya tarmoqlarini qurish, mavjudlari holatini yaxshilashga qaratilgan sohada eng ko'p davlat-xususiy sheriklik loyihalari amalga oshirilgan (30 foiz). Keyingi o'rinlarda turuvchi yirik sohalar: energetika va kommunal xo'jalik sohasi – 28 foiz, ta'lim, bandlik va yoshlar tadbirkorlik bo'yicha – 22 foiz, madaniyat va sport sohasi – 11 foiz.

Yuqoridagi tahlillarda energetik sohasi ustuvor sohalardan biri ekanligi ma'lum bo'ldi. Bu borada, ta'kidlash lozimki, respublikamizda davlat-xususiy sheriklik asosidagi loyihalar bo'yicha energetika sohasi etakchilardan bo'lib, mazkur yo'nalishdagi energetika loyihalariga jalb qilingan investitsiyalar, birinchi navbatda yalpi xorijiy investitsiyalar hajmida mazkur sohaga kiritilgan investitsiyalar ulushi yuqori bo'lib turibdi. Bu borada, respublika hukumati 2030 yilga qadar ishlab chiqarilishi rejalashtirilgan energiya hajmini deyarli ikki baravardan ortiqqa etkazishni rejalashtirganligini inobatga olsak, ushbu maqsadga erishishda samarali usullaridan hisoblangan davlat-xususiy sheriklik mexanizmlarini amaliyotga tatbiq etish orqali sohaga xususiy investitsiyalarni jalb qilish istiqbolidir. Xususan, "2023 yil holatiga energetika sohasida jami 34 ta loyiha amalga oshirilmoqda. Shundan:

- 7 ta davlat-xususiy sheriklik loyihalari muvaffaqiyatli ishga tushgan;
- 12 ta loyiha bo'yicha qurilish ishlari hozirga qadar olib borilmoqda;
- 5 ta loyiha bo'yicha tender jarayonlari amalga oshirilmoqda;
- 10 ta loyiha bo'yicha esa o'rganish jarayoni kechmoqda⁴.

Energetika sohasida amalga oshirilayotgan davlat-xususiy sheriklik mexanizmi asosidagi yirik loyihalar haqida quyidagi jadval ma'lumotlarida ko'rish mumkin:

O'zbekistonda davlat-xususiy sheriklik mexanizmi orqali loyihalarni amalga oshirishni rivojlantirish bo'yicha

3 Muallif ishlanmasi. Manba: Davlat-xususiy sheriklikni rivojlantirish agentligi ma'lumotlari

4 Davlat-xususiy sheriklikni rivojlantirish agentligi ma'lumotlari.

qator samarali chora-tadbirlar amalga oshirilayotganligiga qaramasdan sohada muammolar mavjudligi ko'rish mumkin:

- respublikamizda davlat-xususiy sheriklik loyihalarini amalga oshirish to'g'risidagi qonunchilik hujjatlari so'nggi 3 yil davomida doimiy o'zgarishlarga duchor bo'lmoqda: 2021 yilda "Davlat-xususiy sheriklik to'g'risida"gi qonun va "Davlat-xususiy sheriklik to'g'risida to'g'risida"gi nizomlarga qator tuzatish va o'zgartishlar kiritilgan. Natijada, sohaga oid yangi prosessual normativ-huquqiy hujjatlar qabul qilindi.

- "Davlat-xususiy sheriklik to'g'risida"gi qonunning

31-moddasida quyidagilar bayon etilgan: "Davlat-xususiy sheriklik ob'ekti joylashgan va (yoki) davlat-xususiy sheriklik to'g'risidagi bitimda nazarda tutilgan faoliyatni amalga oshirish uchun zarur bo'lgan, davlat sherigiga doimiy foydalanish huquqi asosida tegishli bo'lgan er uchastkalari yoki ularning bir qismi davlat sherigi tomonidan xususiy sherikka davlat-xususiy sheriklik to'g'risidagi bitimda ko'rsatilgan muddatga va shartlar asosida ijaraga berilish" ko'zda tutilgan. Shunga qaramasdan, amaldagi

Er kodeksining 241-moddasiga asosan, "Davlat organlari, muassasalari va tashkilotlariga doimiy foydalanish huquqi asosida berilgan qishloq xo'jaligiga mo'ljallangan erlar va o'rmon fondi erlari investisiya shartnomasi yoki davlat-xususiy sheriklik asosida ijaraga berilishi mumkin"⁵. Mazkur holat esa aksiyadorlik jamiyatlari, jumladan, O'zbekiston milliy elektr tarmoqlari AJ tomonidan davlat-xususiy sheriklik mexanizmi orqali amalga oshirilayotgan loyihalar uchun er ajratilishida qator muammolarni yuzaga keltirmoqda.

Yuqoridagi tahlillarning uzviy davomi sifatida, O'zbekistonda davlat-xususiy sheriklik asosida amalga oshirilayotgan loyihalar taalluqli bo'lgan yana bir ustuvor soha – suv xo'jaligi sohasidir.

2022 yilda suv xo'jaligi sohasida irrigasiya inshootlarini barpo etish, mavjud irrigasiya tarmoqlari holatini yaxshilash, nasos stansiyalarini rekonstruksiya qilish kabi yo'nalishlarda 50 dan ortiq loyihalar amalga oshirilgan. E'tiborlisi, suv xo'jaligi sohasida davlat-xususiy sheriklik mexanizmi orqali loyihalarning deyarli barchasida tashabbuskor tomon – bu xususiy sektor vakillari hisoblanadi. Mazkur loyihalarning hayotiylik sikli 9-13 yillarni tashkil etganligini quyidagi tahliliy ma'lumotlar orqali ko'ramiz.

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2021 yil 10 apreldagi «Suv resurslaridan oqilona foydalanish va suv xo'jaligi ob'ektlaridan foydalanishda davlat-xususiy sheriklikni kengaytirish chora-tadbirlari to'g'risida»⁶gi qarori bilan suv xo'jaligi sohasida davlat-xususiy sheriklik mexanizmiga ko'ra loyihalar amalga oshirish ishlarini yanada jadallashtirish nazarda tutilgan. Mazkur hujjatga ko'ra, 01.01.2022 yil holatiga suv xo'jaligi sohasidagi mavjud ob'ektlarini davlat-xususiy sheriklik tamoyillari asosida xususiy sektor boshqaruviga beruvchi 100 ta loyiha ro'yxati shakllantirilgan (2-jadval):

2-jadval. Suv xo'jaligi sohasida davlat-xususiy sheriklik mexanizmi asosida boshqaruvga beriladigan irrigasiya va meliorasiya ob'ektlari 01.01.2022 yil holatiga

№	Hudud nomi	Davlat-xususiy sheriklik mexanizmlari asosida boshqaruvga be-riladigan irrigasiya va meliora-siya ob'ektlari soni	Biriktirilgan maydon, ga
1	Qoraqalpog'iston Res-publikasi	25	5005,0 ra
2	Andijon viloyati	3	690,0 ra
3	Buxoro viloyati	5	24 620,0 ra
4	Jizzax viloyati	10	218 889,0 ra
5	Qashqadaryo viloyati	9	6 353,0 ra
6	Navoiy viloyati	3	2 332,0 ra
7	Namangan viloyati	6	3 911,0 ra
8	Samarqand viloyati	8	35 412,0 ra
9	Sirdaryo viloyati	4	10 550,0 ra
10	Surxondaryo viloyati	10	3 801,0 ra
11	Toshkent viloyati	5	4 106,1 ra
12	Farg'ona viloyati	5	2 218,0 ra
13	Xorazm viloyati	7	2 969,7 ra

Suv xo'jaligi sohasida davlat-xususiy sheriklik mexanizmi asosida boshqaruvga beriladigan irrigasiya va meliorasiya ob'ektlari bo'yicha

5 <https://lex.uz/docs/5580329>

6 <https://lex.uz/docs/5365895>

100 dan ortiq suv xo'jaligi ob'ektlarini xususiy sherik boshqaruviga berilgan.

Shuningdek, soliqni saqlash sohasidagi DXSh loyilarini moliyalashtirishda muhim jihat, investisiya loyihalarini moliyalashtirishdagi asosiy ulushga mahalliy tashabbuskorlarning egalik qilishidir. Tahlillarga ko'ra, ular tomonidan tizimdagi DXSh mexanizmi asosidagi investisiya loyihalarini moliyalashtirishning umumiy qiymati 422,0 mlrd so'mni tashkil etgan (3-jadval).

3-jadval. Sog'liqni saqlash vazirligi tizimida tashkil qilingan davlat xususiy sheriklik loyihalari to'g'risida tahliliy ma'lumot.

No	Loyiha amalga oshirilgan hudud	Loyiha qiymati (mlrd so'mda)	
Maxalliy tashabbuskorlar			
1	Qoraqalpog'iston	1,3	
2	Andijon	27,8	
3	Buxoro	5,4	
4	Qashqadaryo	6,2	
5	Navoiy	1,3	
6	Namangan	48,5	
7	Samarqand	26,1	
8	Sirdaryo	24,5	
9	Surxondaryo	10	
10	Toshkent viloyati	18,6	
11	Farg'ona	90,6	
12	Xorazm	16,3	
13	Toshkent shahri	136,4	
Jami:		422,0	
Xorijiy tashabbuskorlar			
No	Loyiha amalga oshirilgan hudud	Loyiha nomi	2025 yil uchun re-ja qilingan loyihalar (mln dollar)
1	Surxondaryo	«Markazlashgan laboratoriya»	0,78
2	Toshkent shahri	tashkil etish	0,73
3		«Tibbiy laboratoriya» tashkil etish	11,00
4		«Gemodializ xizmati markazlari» yara-tish va xizmat ko'rsatish	5,13
5		«Reabilitasiya markazi» tashkil etish	5,88
Jami:			23,5

Sog'liqni saqlash sohasida xususiy tashabbuskorlar tomonidan 2025 yil uchun Surxondaryo viloyati, Termiz shahrida «Markazlashgan laboratoriya», Toshkent shahrida «Tibbiy laboratoriya», Qoraqalpog'iston Respublikasi, Xorazm viloyati va Toshkent shahrida «Gemodializ xizmati markazlari»ni yaratish va xizmat ko'rsatish, Toshkent shahar 5-son klinik shifoxonasi xududida «Reabilitasiya markazi», Toshkent shahar, Chilonzor tumani, Arnasoy ko'chasi, 2-katta Chilonzor mahallasi, 17-uyda joylashgan «Bolalar gemoatologiyasi, onkologiyasi va klinik immunologiyasi marazi» hududidagi 1800 kvm. er maydoni va bo'sh turgan 600 kvm binosida «Nurli terapiya markazi»ni tashkil etish kabi o'rta hajmli DXSh loyihalarini moliyalashtirish nazarda tutilgan.

Shu nuqtai nazardan, sog'liqni saqlash sohasidagi davlat-xususiy sheriklik loyihalarini moliyalashtirish bo'yicha amalga oshirilayotgan yangi institusional yondashuvlarni ham tahlil qilish maqsadga muvofiq, deb hisoblaymiz. Xususan: O'zbekistonda sog'liqni saqlash sohasida davlat-xususiy sheriklik (DXSh) mexanizmlari orqali investisiya loyihalarini moliyalashtirish amaliyoti yildan-yilga takomillashib bormoqda. Ayniqsa, 2019 yildan keyin ushbu sohada amalga oshirilgan loyihalar tahlili, ushbu yo'nalishdagi moliyaviy usullarni

takomillashtirish borasida muhim yangilik va yutuqlarni namoyon etmoqda. Jumladan, hududlar kesimida 13 ta mahalliy tashabbuskorlar ishtirokida amalga oshirilgan loyihalarning umumiy qiymati 422 milliard so'mni tashkil etib, mazkur ko'rsatkichning yuqori darajadagi samaradorligi aniq kuzatilmoqda (4-jadval).

4-jadval. Sog'liqni saqlash sohasidagi mahalliy DXSh loyihalari jadvali⁷

No	Loyiha amalga oshirilgan hudud	Loyiha qiymati (mlrd so'mda)
1	Qoraqalpog'iston	1.3
2	Andijon	27.8
3	Buxoro	5.4
4	Qashqadaryo	6.2
5	Navoiy	1.3
6	Namangan	48.5
7	Samarqand	26.1
8	Sirdaryo	24.5
9	Surxondaryo	10.0
10	Toshkent viloyati	18.6
11	Farg'ona	90.6
12	Xorazm	16.3
13	Toshkent shahri	136.4

Sog'liqni saqlash sohasida davlat-xususiy sheriklik mexanizmi asosida amalga oshirilgan loyihalar tahlili ushbu sohadagi investisiya faolligining kengayib borayotganini yaqqol namoyon etmoqda. Jumladan, mamlakatimizning turli hududlarida 13 ta mahalliy tashabbuskorlar ishtirokida umumiy qiymati 422 milliard so'mga teng bo'lgan loyihalar amalga oshirilgani, mazkur sohadagi islohotlarning amaliy natijasi sifatida qaralishi mumkin. E'tiborli jihati shundaki, mazkur loyihalar hududlar kesimida muvozanatli taqsimlangan bo'lib, sog'liqni saqlash infratuzilmasini barqaror rivojlantirishda muhim o'rin tutmoqda. Xususan, Farg'ona viloyatidagi loyiha qiymati 90,6 milliard so'mni tashkil etishi bilan barcha hududlar orasida etakchilikni saqlab turibdi. Bu esa, ushbu hududda sog'liqni saqlash xizmatlariga bo'lgan ehtiyoj yuqoriligi va xususiy sektorning ushbu ehtiyojni qoplashga bo'lgan intilishini ko'rsatadi. Shuningdek, Toshkent shahrida 136,4 milliard so'mlik loyiha amalga oshirilgani mazkur hududda aholi zichligi va tibbiy xizmat turlarini kengaytirish zaruratini inobatga olgan holda yo'lga qo'yilgan strategik tashabbus sifatida baholanadi. Namangan, Samarqand, Sirdaryo va Toshkent viloyati kabi hududlar ham yuqori qiymatdagi loyihalarga ega bo'lib, bu sohadagi barqaror investision muhit mavjudligini ko'rsatadi. Tahlildan ko'rinib turibdiki, mamlakat miqyosida sog'liqni saqlash sohasidagi DXSh loyihalari nafaqat markaziy, balki chekka hududlarda ham faol amalga oshirilmoqda. Bu esa sohaga xususiy kapitalni keng jalb etish, yangi texnologik echimlarni joriy etish, tibbiy xizmat sifati va qamrovini oshirishda muhim qadam hisoblanadi. Shu bilan birga, mazkur loyihalar mahalliy tashabbuskorlar ishtirokida amalga oshirilgani soha uchun ichki resurslardan samarali foydalanishni, mahalliy tadbirkorlik salohiyatining o'sishini va ijtimoiy infratuzilmaning rivojlanishini ifodalaydi. Davlat-xususiy sheriklik mexanizmiga asoslangan ushbu loyihalar sog'liqni saqlash tizimini yanada sifatli, samarali va innovasion yo'nalishda takomillashtirishda muhim tayanch vazifasini o'tamoqda.

Shuningdek, 2025 yil uchun rejalashtirilgan xorijiy tashabbuskorlar ishtirokidagi investisiya loyihalari 23,5 million AQSh dollariga teng bo'lib, ular "Markazlashgan laboratoriya", "Gemodializ markazlari", "Nurli terapiya markazi" kabi tibbiy xizmat turlarini qamrab olgan bo'lib, ushbu sohadagi xalqaro hamkorlik va texnologiyalarning jalb qilinishiga xizmat qilmoqda. Mazkur moliyalashtirish jarayonlarining takomillashuvida O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi tomonidan 2019 yil 21 oktyabrda tasdiqlangan "Sog'liqni saqlash sohasida davlat-xususiy sheriklik loyihalarini amalga oshirish tartibi bo'yicha uslubiy qo'llanma"⁸ ning ahamiyati beqiyos bo'ldi. Ushbu qo'llanmada ilgari surilgan muhim takliflardan biri – sog'liqni saqlash sohasidagi DXSh loyihalarini ulushli moliyalashtirish qiymatini suveren xalqaro obligatsiyalarining avvalgi tartibga solish davri uchun belgilangan o'rtacha foiz stavkasiga bog'lab aniqlash hisoblanadi. Bu yondashuv investorlar uchun bozor mexanizmiga yaqin, haqqoniy va shaffof baholashni ta'minlaydigan moliyaviy zamin yaratadi. Boshqacha aytganda, davlat tomonidan taqdim etiladigan moliyaviy yordam yoki imtiyozli moliyalashtirish hajmi muayyan

⁷ Ўзбекистонда давлат-хусусий шериклик лойиҳаларини молиялаштириш ва амалга ошириш таҳлили. Тошкент: ТДИУ, 2025.

⁸ Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги. Соғлиқни сақлаш соҳасида давлат-хусусий шериклик лойиҳаларини амалга ошириш тартиби бўйича услубий қўлланма. Тошкент, 2019 йил 21 октябрь.

tijorat foizlariga bog'lanmagan holda, global kapital bozoridagi xavf-xatar va tavakkalchilik holatlari asosida aniqlanadi. Bunday hisob-kitob uslubi orqali davlat-xususiy sheriklik loyihalarining moliyaviy samaradorligi, kelgusidagi to'lov qobiliyati va byudjet yuklamalarini kamaytirish imkoniyatlari aniqroq baholanadi. Shu bilan birga, ushbu yondashuv investorlar uchun aniq, kutilmalardan xoli mexanizmni shakllantiradi, bu esa investisiyaviy muhitning barqarorligi va bozor ishtirokchilari o'rtasidagi ishonchni yanada mustahkamlaydi. Davlat va xususiy sheriklar o'rtasidagi uzoq muddatli hamkorlikda shaffof moliyalashtirish mexanizmlarining mavjudligi institusional kapitalni kengaytirish va ijtimoiy sohaga investisiya oqimini oshirishga xizmat qiladi. Sog'liqni saqlash sohasida davlat-xususiy sheriklik loyihalarini ulushli moliyalashtirishda suveren xalqaro obligatsiyalarning o'rtacha foiz stavkalariga bog'liq holda moliyaviy baholash metodikasining joriy qilinishi mazkur sohada ilg'or, bozor tamoyillariga asoslangan va samarali mexanizm shakllanishini ta'minlagan. Bu nafaqat moliyaviy manbalardan oqilona foydalanish, balki davlat byudjeti yuklamalarini optimallashtirish, xususiy kapitalni jalb etish va loyihalarni amalga oshirishdagi tavakkalchiliklarni aniq taqsimlash imkonini ham beradi. Natijada, DXSh loyihalari uchun institusional darajada shakllangan moliyaviy platforma va normativ-huquqiy asoslarning mustahkamlanishi ko'zga tashlanmoqda, bu esa sohaning strategik rivojlanishida muhim pog'ona hisoblanadi.

Bundan tashqari sog'liqni saqlash sohasida davlat-xususiy sheriklik loyihalarini amalga oshirishda xorijiy investisiyalarni jalb qilish mexanizmlarini takomillashtirish, ayniqsa, imtiyozli kreditlash sharoitlarini belgilash orqali amalga oshirilmoqda. Mazkur jarayonda 2019 yil 16 aprelda qabul qilingan O'zbekiston Respublikasi Prezidentining PQ-4290-son qarori muhim normativ-huquqiy asos vazifasini o'tadi.⁹ Ushbu qarorda belgilanishicha, sog'liqni saqlash sohasidagi davlat-xususiy sheriklik loyihalarida tijorat banklari tomonidan ajratiladigan imtiyozli kreditlar faqatgina investor tomonidan kiritiladigan investisiyalarning umumiy hajmidagi xorijiy sarmoya 80 foizdan kam bo'lmagan holda amalga oshirilishi mumkin. Bunday talab, bir tomondan, mahalliy moliya institutlari uchun riskni kamaytirs, ikkinchi tomondan, strategik ahamiyatga ega sohaga yuqori sifatli, texnologik jihatdan rivojlangan va kapital jihatdan barqaror xalqaro sheriklarni jalb qilish imkonini yaratadi. Aynan shu talabning amaliyotda tatbiq etilishi maqolada keltirilgan qator loyihalar – jumladan, "Toshkent shahrida tibbiy laboratoriya tashkil etish", "Nurli terapiya markazi", "Gemodializ xizmati markazlari" va boshqa 2025 yil uchun rejalashtirilgan loyihalarda o'z ifodasini topgan. Ushbu loyihalarda xorijiy sarmoyadorlar tomonidan to'g'ridan-to'g'ri investisiyalar jalb etilmoqda hamda ularning moliyalashtirishdagi ulushi asosiy mablag' manbai sifatida xizmat qilmoqda. Bu esa davlat tomonidan berilgan imtiyozli kreditlar uchun xavfsizlik kafolati yaratish va umumiy moliyaviy tavakkalchilikni kamaytirishga olib kelmoqda. Bunday yondashuv orqali sog'liqni saqlash sohasidagi DXSh loyihalarini moliyalashtirishda jahon amaliyotiga mos mexanizm shakllantirilmoqda. Xorijiy sarmoyalarning yuqori ulushi loyihalarning texnologik darajasi, xizmat sifati va mutaxassislar tayyorgarligida ham ijobiy o'zgarishlarga olib kelmoqda. Shu bilan birga, mazkur mexanizm orqali davlat byudjetiga tushadigan moliyaviy yuklamalar qisqartiriladi, loyihalarning ijtimoiy ta'siri kuchayadi, xususiy sektor esa barqaror va daromadli yo'nalishda investisiya kiritadigan muhitga ega bo'ladi. Mazkur mexanizm nafaqat huquqiy asosga, balki iqtisodiy mantiqiylik va moliyaviy samaradorlik mezonlariga ham to'liq javob beradi. Uning davlat-xususiy sheriklikni joriy etishdagi ahamiyati shundaki, sohaga yuqori sifatli, texnologik ilg'or hamkorlarni jalb qilish bilan birga, moliyalashtirish tizimini ham shaffof va kafolatli shaklga keltiradi. Bu esa uzoq muddatli, barqaror va strategik ahamiyatga ega tibbiy infratuzilma ob'ektlarini yaratishga keng yo'l ochadi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xulosa sifatida aytish mumkinki, O'zbekistonda davlat-xususiy sheriklik (DXSh) mexanizmlarini joriy etish va ular asosidagi loyihalarni amalga oshirishda huquqiy bazaning takomillashtirilishi muhim ahamiyat kasb etadi. Jumladan, amaldagi me'yoriy-huquqiy hujjatlarga, xususan, O'zbekiston Respublikasi Er kodeksiga munosabatli o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish orqali mavjud bahsli masalalarni hal etish imkoni yaratiladi. Shu bilan birga, DXShning institusional asoslarini mustahkamlash, moliyalashtirishning aniq va shaffof mexanizmlarini ishlab chiqish, hamkorlik jarayonidagi barcha ishtirokchilar manfaatlarining himoya qilinganligi loyihalar samaradorligini oshirishga xizmat qiladi. Shunday ekan, davlat va xususiy sektor o'rtasidagi o'zaro ishonchni mustahkamlash va barqaror huquqiy muhitni shakllantirish DXShning rivoji uchun hal qiluvchi omillardan biri sanaladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Государственно-частное партнерство: теория и практика [Текст] / В. Г. Варнавский и др.; Гос. ун-т - Высшая школа экономики. - М.: Изд. дом Гос. ун-та - Высшей школы экономики, 2010. - 287 с.
2. Richard Hemming. Public-Private partnership. e IMF Institute and the Joint Africa Institute Tunis, Tunisia, February 28 – March 1, 2006

⁹ <https://lex.uz/docs/4293694>

3. Шавкатов Н. Давлат ва хусусий шериклик амалиётида молиявий муносабатларни такомиллаштириш. 08.00.07 – Молия, пул муомаласи ва кредит Иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (Doctor of Philosophy) диссертацияси автореферати Тошкент шаҳри – 2021 йил. <https://library.ziyonet.uz/ru/book/128708>
4. Шавкатов Н. Давлат ва хусусий шериклик амалиётида молиявий муносабатларни такомиллаштириш. 08.00.07 – Молия, пул муомаласи ва кредит Иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (Doctor of Philosophy) диссертацияси автореферати Тошкент шаҳри – 2021 йил. <https://library.ziyonet.uz/ru/book/128708>
5. Ўзбекистон Республикасининг 2021 йил 16 августдаги “Ер участкаларини ажратиш ва улардан фойдаланиш, шунингдек ерларни ҳисобга олиш ва давлат ер кадастрини юритиш тизими такомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида”ги ЎРҚ-708-сон Қонуни <https://lex.uz/docs/5580329>
6. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2021 йил 12 апрелдаги “Сув ресурсларидан оқилona фойдаланиш ва сув хўжалиги объектларидан фойдаланиш борасида давлат-хусусий шерикликни кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 199 сон қарори <https://lex.uz/docs/5365895>
7. Ўзбекистонда давлат-хусусий шериклик лойиҳаларини молиялаштириш ва амалга ошириш таҳлили. Тошкент: ТДИУ, 2025.
8. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги. Соғлиқни сақлаш соҳасида давлат-хусусий шериклик лойиҳаларини амалга ошириш тартиби бўйича услубий қўлланма. Тошкент, 2019 йил 21 октябрь.
9. Ўзбекистон Республикаси Президенти. Соғлиқни сақлаш соҳасида давлат-хусусий шерикликни ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида. ПҚ-4290-сон. Тошкент, 2019 йил 16 апрель. <https://lex.uz/docs/4293694>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 5

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin. Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

EI.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>